

(1921 – 2015)

CAHİD ÜNSAL

1921 Van doğumlu olan Cahid Ünsal, 1945 senelerinden itibaren bu şehirde Molla Hamid ve Çaycı Emin ile beraber Risale-i Nur hizmetleriyle meşgul olan ilk üç-beş kişiden birisidir... Cahid ağabey, Van Postanesinde çalışan bir memur olduğundan dolayı eserlerin posta ile Van'a gelmesi ve sevkiyatı konusunda çok hizmetleri olmuş; çok kimselere Risalelerden vererek onların hizmete girmesine vesile olmuştur...

Van'da evinde ziyaret ettiğimiz sırada Cahid Ünsal ağabey, 90 yaşına merdiven dayamıştı... Van nur hizmetlerinin dinamosu Celal Huyut götürdü bizi evine...

Bu bahtiyar insan, 1957 senesinde Bediüzzaman Hazretlerini Emirdağ'ında ziyaret etmiş ve iltifatlarına mazhar olmuştur...

Cahid Ünsal'ın evine vardığımızda bir sürprizle karşılaştık: Barla Lâhikasında bahsi geçen; Üstad Bediüzzaman Hazretlerinin Van'a, Nuh Bey'e gönderdiğini söylediği kitapların orijinalleri önümüzdeki sehpanın üzerinde duruyordu... Cahid ağabey bu kitapların kendisine geçiş hikâyesini de anlattı bize...

İkinci bir heyecan daha yaşadık Cahid ağabeyin evinde. 14. Lem'ada tefsir edilen, **"Cenab-ı Hak, insanı suret-i Rahman üzere halk etmiştir"** Hadis-i Şerif'ini daha da şerh ve izah eden bir mektup gösterdi bize... Bu mektup, sorduğu bir soru üzerine, Hz. Üstad tarafından cevap olarak gönderilmiş kendisine... Mürekkepli bir dolmakalemle Osmanlıca olarak yazılmış olan bu dört sayfalık mektubun orijinalini Cahid ağabey hala saklıyor. Tâhirî, Zübeyir, Ceylan, Bayram, Hüsnü ağabeylerin imzasıyla gelen mektup; "Aziz Siddik Kardeşimiz Cahid, Mektubunuzu hasta olan üstadımıza okuduk" diye başlıyor... Cahid ağabey, bu Hadis-i Şerif'in manasını daha Lem'alar kitabından okumadan evvel bazı hocalarla konuşuyor... Tatmin olamayınca, Hz. Üstad'a bir mektup yazarak soruyor... Fevkalade sırlı olan bu Hadis-i Şerif'i merak edenler dikkatle okumalı... Mektubun tamamını bu metnin sonuna ilave ettik.

Cahid Ünsal'a, anlattığı hatıralar yazıldıktan sonra teyid ettirilmiştir.

Cahid Ünsal Anlatıyor:

1337 (1921) senesinde Van'da dünyaya gelmişim. Mesleğim PTT memurluğu... Bütün hayatım Van'da geçti, PPT Bölge Baş Müdürlüğünde İdare Amirliği de yaptım. 1972'de emekli oldum. Halen Van'da ikamet ediyorum...

Babam Sami Kılıç, Aydın'ın Kuşadası İlçesindedir. Memleketi olan Kuşadası'nda vaiz ve imamlık yaparmış. 1. Cihan Harbi sonrasında nereden, nasıl icap ettiyse Van'a gelmiş ve tek başına bir evde kalmaya başlamış... Bazı polis arkadaşlar anlatmıştı bana; babamın gecesi gündüzü ibadetle geçirmiş. Burada bir okulda din dersi hocalığı da yapmış; bunu da, yetiştirdiği talebeleri gelir anlatırdı. Babamın da asıl mesleği PTT'cilikdir. Bilahare kendisinden kuşkulunup buradan alıp götürüyorlar. O sırada Kazım Karabekir'in haberi olunca tevkif olmaktan kurtuluyor. Babam, tekrar Van'a geri dönmek

istiyor, fakat yukarıdan mani oluyorlar. Beni yanına almak istiyor, dayılarım vermiyorlar beni. Soyadım da artık babamdan farklı olmuş oluyor...

Üstad Bediüzzaman Hazretlerini ilk defa 1945 tarihlerinde -Allah rahmet etsin- Molla Hamid Ekinci ağabeyden duydum. Hamid Ekinci ağabey, Eski Said döneminde veya Yeni Said'e geçiş sıralarında Üstad Hazretleri Van'da iken, O'nun yanında, hizmetinde bulunmuş bir zattı... O sıralarda Van'da daha henüz kitap yoktu. Bilahare Sebilürreşad, Büyük Doğu gibi gazete ve dergilerden Bediüzzaman Hazretlerinin eserleri olduğunu öğrendim ve temin etmeye çalıştım. O yıllarda dayım Cenap Ünsal Urfa'da PTT Müdürü idi. Zübeyir Gündüzalp ve Cafer Sadık Çim, Urfa PTT'sinde telgraf memuru olarak onun mahiyetinde çalışıyorlardı. Dayım da Risale-i Nur talebesiydi. Dolayısıyla onlarla da muhabereleşmeye başladık. Dayım Cenap Ünsal -Allah rahmet etsin- hasta olarak bir gün bana geldi. Yanında Mektubat kitabı vardı; oradan okuyuverdikten sonra; Zübeyir ağabeyin Üstada gitmek isteğinde, hemen, her zaman izin verdiğini söylemişti.

Eserler, ben Postanede olduğum için vasıtamla Van'a geliyordu. Koliler önce bana geliyor, ben de bu mıntıkadaki arkadaşlara sevk ediyordum. Çaycı Emin vardı; ilk olarak onunla beraber yapıyorduk bu kitap dağıtma hizmetlerini. Yalnız o zamanlarda daha yeni harflerle kitap çıkmamıştı; el yazılı teksirler geliyordu ciltli olarak. Malûm olduğu üzere eserler, yeni harflerle 1956'da kitap halinde basılmaya başlanmıştı...

ÜSTAD'IN GÖZLERİ İRİ VE AÇIK MAVİYDİ

Sene 1957. Üstad Hazretlerini ziyaret maksadıyla Van'dan Isparta'ya gittim. Fakat Üstad Hazretleri Emirdağ'ında imiş. Ben de Emirdağ'ına geçtim. Orada ilkin Üstad rahatsız diye kabul etmek istemediler; kapının arkasına ziyaretçilerle alakalı mektubu asmışlar. Ben de: "Üstada söyleyin, ben Van'dan geliyorum" dedim. Zaten o zamanlar bayramlarda ben Üstad hazretlerine PTT'den tebrik telgrafı çekerdim. Üstad da umumî olarak cevap verirdi.

Cevad Yaşar, Cahid Ünsal, Celal Huyut, Ömer Özcan.

Sehpa üzerinde Bediüzzaman'ın Nuh Polatoğlu'na gönderdiği Külliyyat var.

13 Temmuz 2009 Van

İşte ağabeyler Van'dan geldiğimi söyleyince, Üstad Hazretleri, "gelsin" demiş.

Elhamdülillah ziyaretine çıktım. Yatağındaydı mübarek, nur topu gibi... Gözleri iri ve açık maviydi... Üstadın gözlerine bakılmaz, baktırmaz derler ama ben çok rahat

baktım. O bana baktı, ben ona baktım; bana bir şey demedi. Yanında Zübeyir ve Bayram ağabeylerin olduğunu hatırlıyorum. Üstadın başucu tarafına Bayram ağabey oturmuştu. Başkaları da vardı, gençlerden, ama onların kim olduğunu hatırlamıyorum... Onbeş dakika kadar konuştuk... Ben Hamid hocanın selamını söyledim. Üstad'ın karyolasının başucundaki masanın üzerinde yeni harflerle basılmış Sözler kitabının formaları vardı. Üstad, bu formaları eline aldı, kaldırdı ve bize doğru göstererek; "Bakin, Elhamdülillah Risale-i Nur matbaalarda basılıyor artık" dedi. Bana Van'ı ve benim kimlerden olduğumu sordu. Sonra: "Vaziyetim müsait değil; olsaydı seni onbeş gün misafir etmek, burada gezdirmek isterdim" dedi. Zaten benim İstanbul'a geçme mecburiyetim vardı. Bunu söyleyince, bana, Ahmed Aytimur'un adresini vermek istedi. "Bende var Üstadım" dedim. "Maşallah..." dedi. Elini öpüp ayrıldım. Üstadın huzurunda iken; "Mehdi Hazretlerine ziyaret etmek nasip oldu bana" diye Allah'ıma şükrettim. Ondan sonra hizmetlere hep böyle devam ettik, bugünlere geldik.

1945'DE VAN'DA MOLLA HAMİD, ÇAYCI EMİN VE BİZ VARDIK SADECE

1945'de Van'da Molla Hamid, Çaycı Emin ve biz vardık sadece... Hamid Kuralkan, Selahaddin Akyıl, Reşid Övet, Celal Alıcı, Kâmil Acar, Fahreddin Sayı, Nuri Güleşer falan sonradan, kitaplar gelmeye başladıkça Risaleleri tanımaya başladılar. Kitaplar Van'da bana geldiğinden bunlara kitap vermek bize nasip oldu. Böylece Van'da beş on kişi olmaya başladık. O ilk dönemde kitaplar Osmanlıca teksir halinde ciltli olarak gelirdi.

Risalelerde adı geçen Hacı Nuh (Polatoğlu) Bey ise; Hac'tan geldikten sonra Üstad Hazretlerine hediye gönderiyor. Bu hediyeler hurma ve Zemzem idi. Buna karşılık Üstad Hazretleri de Nuh Bey'e bir takım eski yazı eserlerden gönderiyor. O da, hikmet-i İlâhi işte, o günün şartları içerisinde korkup kitapları toprağa gömerek saklıyor. Bir gün Hamid (Ekinci) hocaya; "bu kitaplar kaldı burada, ben ilgilenemiyorum, bunları birine verelim" diyor. Hamid hoca da kitapları aldı getirdi bana. Bu kitaplar işte gördüğümüz gibi hala elimde duruyor. Nuh Bey'in bize dostluğu vardı, fakat bizimle ilgilenmezdi... Barla Lâhikasında, Nuh Bey'in bu hediyesi dolayısıyla iki mektup vardır. Bu mektuplarda Nuh Bey'in adı çokça geçmektedir.

Üstadımızın kardeşi Abdülmeccid Nursi, benim doğumumdan önce de Van'da bulunmuşlardı. İşârat-ül İ'caz Tefsirinin Türkçeye tercümesini yaptığı sıralarda Van'daydı. Tercüme Van'da yapmıştır. Biz o zaman tanıştık, kendisiyle devamlı temas halindeydik. Kitabı tercüme ederken bir kenara çekilip o şekilde çalışırdı...

Van'da, 1950 senelerinden sonra, Bahçivan Mahallesi'nde küçük bir dersane açıldı ilk olarak. Bir ara Selahaddin'in (Akyıl) evinde yaptık dersleri. Allah lûtfetti, her yerde olduğu gibi, Van'da da hizmetler bugün çok genişledi...

Sadece bir kere baskına uğrayıp mahkemeye verildim. O da şöyle olmuştu: 1974 senesinde, Şeyh Taha Efendi vardı; rahatsızdı, onu ziyarete gitmiştik evine. Ders de yapacaktık orada. Fakat daha derse başlamadan baskına uğradık. Mahkeme bizi Diyarbakır Örfî İdareye gönderdi. Altı ay bir ceza verdiler. Fakat o da tecil edildi.

Sana, burada yaşadığımız çok enteresan bir hadise anlatayım: 1. Şube Müdürü vardı burada, adı İbrahim. O, çok aleyhte birisiydi, çok düşerdi üzerimize, bizi takip ettirirdi... "Said-i Nursi idam edilse ipini ben çekerim" demişti bir gün bize. Hikmet-i İlâhi, aradan bir ay geçmedi; Hükümet Konağının dört basamaklı merdivenlerinden inerken düştü felç oldu ve öldü. Tokadını yedi, kendi ipini çaktı...

ÜSTAD'TAN GELEN CEVABÎ MEKTUP

"14. Lem'anın 2. Makamının 5. Sır" kısmında izah edilen bir Hâdis-i Şerifi anlayamamış, aramızda bahisler olmuştu... Ben de Üstad Hazretlerine bir mektup yazarak bunu sormuştum. Cevabî mektupta; "Cenab-ı Hakk'ın insanları kendi suretinde halk buyurmuş olduğu" şeklindeki yanlış inancı izah ve tashih ediyordu. Yalnız o zaman daha Lem'alar elime geçmemiş, bu meseleyi henüz Risale-i Nur'dan okumamıştım. Mecmualardan okumuştum; aklıma takıldığı için sormuştum Üstada. Tâhirî, Zübeyir, Ceylan, Bayram, Hüsnü ağabeylerin imzasıyla geldi mektup. "Mektubunuzu hasta olan

üstadımıza okuduk" diye başlıyordu. Mektupta, gönderileceği yazılan mecmua gelmedi maalesef bana. Bu mektup aynen şöyledir:

Bismihi Subhanehu

Esselamü aleykum ve Rahmetullahi ebeden dâima...

Aziz Sıddık Kardeşimiz Cahid,

Evvela; mektubunuzu hasta olan üstadımıza okuduk. Üstadımız size ve oradaki kardeşlerimize selam ve dua ediyor ve dualarınızı istiyor.

Saniyen; şimdiye kadar hiçbir âlim, hiçbir feylesof Risale-i Nur'un hakaik-i imaniye hakkındaki beyanatına karşı çıkamamış, itiraz edememiş, sükûta mecbur olmuşlar. Çünkü; Risale-i Nur, bu zamanda Kur'an-ı Hakim'in bir mu'cize-i maneviyesi hükmünde, hakaik-i imaniyeyi şüphelerden, vesveselerden kurtaracak, imana dair bir tefsirdir. Şimdi en ziyade dinsizliğin şark-ı şimalide çıktığı ve bilfiil tam tesirini gösterdiği cihetle; Risale-i Nur da, ona karşı şark vilayetlerinde bir Zülfikar olarak başlarını kırdığı için, Nur'un kahraman talebelerinin nazarını başka tarafa çevirmeye bir plan olduğu burada da tahakkuk etmiş. O tarzda etrafta ziyade parmak sokulmak için bu nevi münazaralara, itirazlara ehemmiyet vermeyiniz, meşgul olmayınız.

O mübarek zata da üstadımız selam eder ve diyor ki: Marifetullah hakkında ehl-i tarikatın yüzler meşrepleri, meslekleri itibariyle tabirat ayrı ayrı düşüyor. Bunlara mesail-i mühimme nazarıyla bakmak zamanı değil. "Tefekkür-ü fi alâ illahi ve la tefekkürü fi zâtihî" Hadis-i Şerif'inin sırrıyla yani Cenab-ı Hakkı, asarıyla, O'nu tanımaya çalışınız.

Mahiyetini, zatını ve sıfatını aklınız ihata edemez. "Leyse ke mislu şey'un"; misali, naziri, şeriki olamaz. İlim, kudret, irade, sem, basar, kelim, hayat gibi sıfat-ı seb'a denilmiştir.

Bütün ulema-i usul-id din, ilm-i kelim, hususen ehl-i sünnet ve cemaat, bu sıfat-ı seb'ayı, tarik-i müstakime bahsetmiştir. Bir kısmı demişler: Bu sıfat-ı seb'a, "la ayn ve la gayr" demişler. Bir kısmı, "aynı zatıdır." Bir kısmı demişler, "sıfat-ı fiili gibi gayrdır." Bu muhakkikini-i ulema-i İslam, zat-ı İlâhî hakkında bundan fazla dememişler, gidememişler. Çünkü böyle pek uzak bir mes'elenin teferruatından medar-ı bahs etmek çok lüzumsuzdur.

Kur'anın nûsusunda bu ulema-i ilm-i kelamın mezhebi ehl-i sünnet vel cemaat haricindeki bahisleri lüzumsuz, bu zamanda çok zararlı ve malayanidir. Kur'an ve Kur'anın iman kısmının tam tefsiri olan Risale-i Nur bu zamanın bütün dertlerine tam bir tiryaktır. Hem o kâfidir. Başka şeylerle meşgul olmamak gerektir. Üstadımız Risale-i Nur'un çok yerlerinde demiş ki: "Kat'iyyen şimdi münakaşa münazara zamanı değil. Gayet müdhîş bir muaraza da olsa münazaradan bizi men ediyor. Çünkü hücum eden dinsizlik ondan istifade edebilir. Fena fillah ve Vahdet-ül Vücut mes'elelerini Risale-i Nur tamamıyla halletmiştir. Ve o mesleğin sahipleri de tasdik etmişler. Ankara Üniversite Nur Talebelerinin Diyanet Hocalarının tensibiyle neşrettikleri yeni bir mecmua bütün bu mes'elelere cevap veriyor. Size de o mecmuadan gönderilecek.

Aziz Kardeşimiz, sizin mektubunuzda o mübarek zattan rivayeten; Cenab-ı Hakk'ın insanları kendi suretinde halk buyurmuş olduğu bildirilmektedir ki bu tamamıyla yanlıştır.

Hadis-i Şerif, "Cenab-ı Hak, insanı suret-i Rahman üzere halk etmiştir" buyuruyor. Yani Rahman ismi mahiyetinde... Yoksa kat'iyyen kendi Zat'ı suretinde demek değildir. Bu Hadis-i Şerif hakkında Risale-i Nur'un Ondördüncü Lem'asının 2. Makamının Beşinci Sırrında böyle denilmektedir:

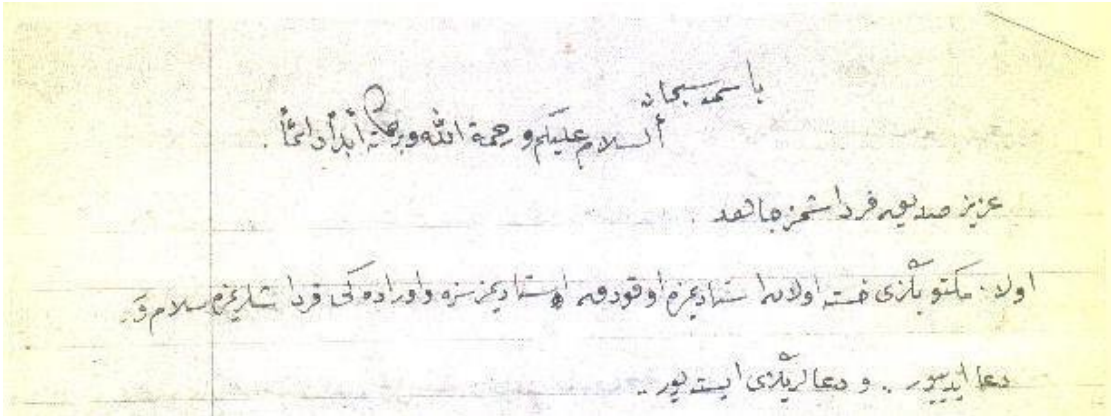
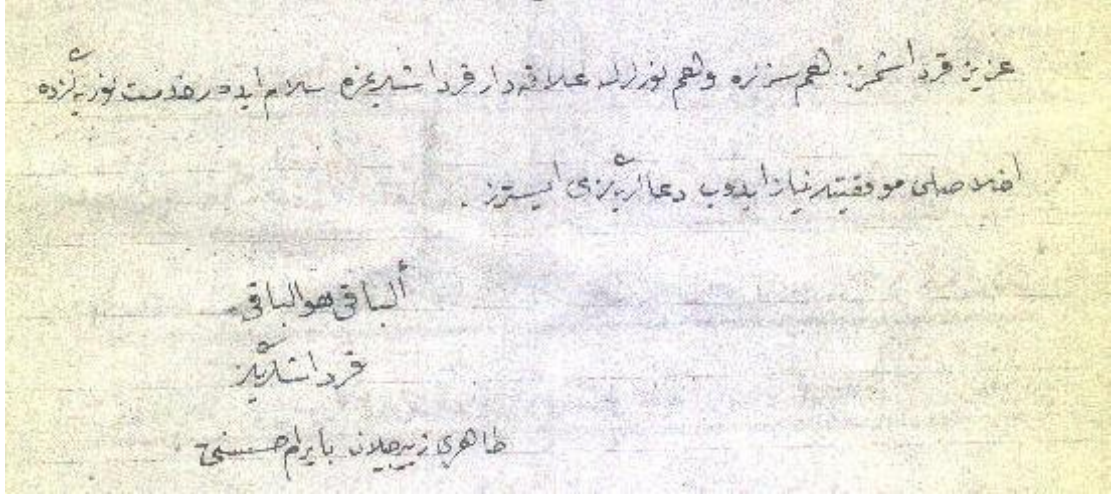
Bir Hadis-i Şerifte varid olmuş: "İnnallahe halâkâl insane alâ suret-ir Rahman." Bir kısım ehl-i tarikat akaid-i imaniye münasip düşmeyen bir tarzda tefsir etmişler. Ehl-i tarikatın bir kısm-ı ekseri, sekir ve aşkın çoğunda istiğrak ve iltibas olduğundan hakikate muhalif telakkilerinden belki mazurdurlar. Fakat akli başında olanlar fikren onların esas akaide münafi olan manalarını kabul edemez. Etse hata eder. Evet, bütün kâinatı bir saray, bir ev gibi muntazam idare eden, yıldızları zerreler gibi hikmetli ve kolay çeviren ve gezdiren ve zerrati muntazam memurlar gibi istihdam eden, zat-ı Akdes-i İlâhinin şeriki, naziri, zıddı, niddi olmadığı gibi; "Leyse ke mislihu şey'un ve hüvessemi-ul basir" sırrıyla; sureti, misli, misali, şebihî dahi olamaz. Fakat, "ve lehül meselül â'la fissemavati vel ardi ve hüvel aziz-ül hakim" sırrıyla; mesel ve temsil ile şuunat, sıfat ve esmasına bakılır.

Hem işaretir ki; Zat-ı Rahman-ı Rahimin delilleri ve ayineleri olan zihayat ve insan gibi mazharlar o kadar o zat-ı Vacib-ül Vücuda delaletleri kat'i ve vazih ve zahirdir ki, güneşin timsalini ve

aksini tutan parlak bir ayine parlaklığına ve delaletine ve vuzuhuna işareten, o ayine güneştir denildiği gibi, "insanda suret-i Rahman var" vücut-u delaletine kemal-i münasebetine işareten denilmiş ve denilebilir. Ve ehl-i Vahdet-ül Vücut'un mutedil kısmı "Lâ mevcude illâ Hu" bu sırta binaen, bu delaletin vücutuna ve münasebetin kemaline bir unvan olarak demişler.

Aziz Kardeşimiz, hem sizlere hem Nurlarla alakadar kardeşlerimize selam eder, hizmet-i nûriyenizde ihlâslı muvaffakiyetler niyaz edip dualarınızı isteriz.

El Bâki Hüvel Bâki Kardeşleriniz
Tâhirî, Zübeyir, Ceylan, Bayram, Hüsnü

Cahid Ünsal'a gelen mektubun baş ve son kısmı...

Mektup "Tâhirî, Zübeyir, Ceylan, Bayram, Hüsnü" ağabeylerin isimleriyle bitiyor...